

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the
United States.
Issued every day except Sundays
and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 277. — ŠTEV. 277.

NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 26, 1910. — SOBOTA, 26. LISTOPADA, 1910.

VOLUME XVIII — LETNIK XVIII.

MOHORJEVE KNJIGE za leto 1911

so dospela in smo jih pričeli naročni-
kom razpoložljati.

Naročili smo jih par sto komadov
več in ktor jih želi imeti, naj nam
dopoljite \$1.30, na kar mu jih odpo-
šljemo po pošti registrirano.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Ročaki v Clevelandu, O., in okolici
dobe knjige v podružnicu:
6104 ST. CLAIR AVE.

Sokolski dom v Clevelandu, O.

Društvo "Slovenski Sokol" je skle-
nilo si ustanoviti svoj lastni dom.

ZEMLJIŠČE ZA DOM JE ŽE KUP-
LJENO.

Ročaki, podpirajte narodno delo
clevelandskih Slovencev!

Društvo "Slovenski Sokol" v
Clevelandu, O., je skleplilo si ustanoviti
svoj lastni dom in nas napro-
silo, da priobčimo v našem listu
oklic na slovenska društva in rojake
za prispevanje doneskov. Mi to radi
storimo, ker nas vsako napredovanje
Slovenev v Ameriki veseli in ra-
di podpiramo narodno delo naših ro-
jakov.

Oklic se glasi:

Slavno društvo:

Zapustili smo domače grude in se
podali med valove življenja, tečejo po
napredku, bodisi gmočno ali duševno.

Zivotarili smo v tajini, prepričeni
raznimi nevarnostmi. V tem bednem
položaju so nas bretsko sprejela raz-
na družina proti svoju krijo v obrambo
proti iznevezjenju domovine. Pri-
znati moramo, da so se posamezna
družina vspela do popolnosti v svo-
jem delovanju. V zadnjih letih smo
opazili lepe napredke v državnem
gibanju. Prenehale so razne kolekte
za umre, oziroma ponosrečene roja-
ke. Preskrbljeni so za malenkostno
mesečino v slučaju bolezni ter v
slabajoči smrti dobijo njih dediče povo-
dovo. A človeku na zadostuje samo
materialna eksistenza, temveč
stremimo tudi za vzvišenimi idejami,
ki se naj bi gojile v državnem živ-
ljenju. Taft v tem ozirom opazujemo
lep napredek. Pri raznih veseljih
sme slišali milo doneče glasove, ka-
tere nam je svoje dni pela naša skup-
na mati ob zibelji Slave! Zasedo-
vali smo v obliki dramatike krepost-
na dela naših pradevodov.

Ker je po trenem mišljenu ne-
obhodno potrebno združiti in krepko
telo, skele posamezna družina tudi
s telovadom do popolnosti Slovenskega
razvijanja. Ker so nam torej vsa ra-
zna sredstva do izobrazbe na razpo-
ligo, nam preostaja še eno, in to je
lastni dom. Ob vsaki veselici, kon-
certu, igri itd. se slišijo razne opaz-
ke, katerih zaključek je: Kaj pa
imajo od tega? Saj delajo le za drž-
ne, večinoma tuje, ko morajo pla-
čati veliko najemino za dvorano.—
Da so se odpravile te neprilike, so
začeli graditi po raznih naselbih
svoja lastna poslopja. Le žal, da se
nismo v največji slovenski naselbini
vidnili toliko česa iz spajna! Ni
nam do tega, da bi raziskovali vzro-
ke, pa pa nameravamo resno začeti
z delom.

Druživo "Slovenski Sokol" je
žutile najbolj ono težnjo po lastnem
domu, "ki naj bi bil na razpolago
vsem Slovenom v Clevelandu, ki te-
žejo po napredku izobrazbe, vsem dru-
žinam naselbinam pa v vspodbudo in
sladjoči zavesti, da so pomogle k toli
počitovanemu podjetju."

V ta namen se je zbral 27. junija
t. l. Slovenski Sokol k posvetovanju,
kako naj stvarno začne. Zborovanje
ni bilo brez sadu, ker bratje se se-
zvezali, da prispevajo po možnosti
za takoj zelenišča. Za to izvoljen
odsek je dne 8. avgusta kupil zemlji-
ščo, vogal Glass Avenue in East 61st
Street.

Temej je torej postavljen, da
težko je si je Slovenski Sokol
naložil na svoje rame, zavzeti
na podporo bratskih družev po siri-

Iz delavskih krogov.

Štrajk v stavbni obrti.

Sprava med republikanci.

Sprava pogajanja med štrajkujo-
čimi kleparji in delodajalcem.

—

STRAJK BRZOJAVNIH USLUŽ-
BENCEV.

—

Zvezna vlada se pritožuje, da jej pro-
varočujejo strokovne organizacije

velike stroške.

—

Strajk, ki je nastal v stavbni obrti,

se bo morda kmalu poravnal, ker vse

kaže, da se bo štrajkujoči kleparji

kmalu povrnili na delo. Med njimi in

delodajalcem so se tekmo zadnjih dne-
vrške konference, ki so imela namen

poravnati diferenčne. Strajk kleparjev

je provzročil simpatični štrajk vseh

drugi stavbni delavcev v New

Yorku.

—

Strajk raznašalcev telegramov.

Raznaševalci telegramov pri Postal

Telegraph Co., ki so večinoma mladi

fante, so se pridružili štrajkarjem

od West Union Telegraph Co. Oni

zahtevajo 2½ centa več za vsako po-

obdeljan po 15 centov za enourno

delo. Vsi štrajkujoči raznašalci te-

legramov so imeli shod, na katerem so

sklenili, da hočeta vztrajati na štraj-

ku, dokler se ne ugodni njihovim za-

htevam. Ker štrajkarji niso organi-

zovani in tudi nimajo denarnih sred-
stev, ne bo štrajk dolgo trajal.

—

Vlad in delavske organizacije.

—

Iz Washingtona prihaja vest, da se

podali med valove življenja, tečejo po

napredku, bodisi gmočno ali duševno.

—

Zivotarili smo v tajini, prepričeni
raznimi nevarnostmi. V tem bednem
položaju so nas bretsko sprejela raz-
na družina proti iznevezjenju domovine. Pri-
znati moramo, da so se posamezna
družina vspela do popolnosti v svo-
jem delovanju. V zadnjih letih smo
opazili lepe napredke v državnem
gibanju. Prenehale so razne kolekte

za umre, oziroma ponosrečene roja-
ke. Preskrbljeni so za malenkostno
mesečino v slučaju bolezni ter v
slabajoči smrti dobijo njih dediče povo-
dovo. A človeku na zadostuje samo
materialna eksistenza, temveč
stremimo tudi za vzvišenimi idejami,
ki se naj bi gojile v državnem živ-
ljenju. Taft v tem ozirom opazujemo
lep napredek. Pri raznih veseljih
sme slišali milo doneče glasove, ka-
tere nam je svoje dni pela naša skup-
na mati ob zibelji Slave! Zasedo-
vali smo v obliki dramatike krepost-
na dela naših pradevodov.

—

Nov štrajk ekspreznih uslužbenec.

Med uslužbenimi ekspreznimi druž-
bi je nastalo novo gibanje za proglašenje

zadnjih demokratskih zmago-

zopet. Predstavnik je predstavnik

zadnjih demokratov in so pri-

zavetovali za predstavnikom

zadnjih demokratov.

—

Strajk v valovih.

—

Trike utonili.

—

Veliki val je prevrnil čoln in provzo-
čil nesrečo.

—

V KABINI UTONIL.

—

Eden mož je umrl v trenutku, ko so

prišli rešilci.

—

Na začetku dan so v bližini Rock-
away Point utonili netičelj godbe Jo-
seph Hagstrom, stan. 12 Prospect

Place, Brooklyn, in njegova prijatelja

Louis Hopper in Louis Kester, stan.

9 Van Brunt St., Brooklyn. Mašinist

Bernard Bloomquest je bil z veliko

silom v naporen rešilci.

—

Zemljin napaden in oropan.

Dallas, Tex., 24. nov. R. A. Bettis

bi se bil moral včeraj zvečer poročiti

ali ga ni bilo v poroki. Danes zjutraj

so ga našli v neki posušeni strugi z

nevarnimi ranami na vrata. Bettis je

pripravoval, da ga je neki tuje na-

padel in oropal. Prijetjal so ga v

bolnišnico, kjer pa se zdravljenci izja-

vili, da mu ne morejo rešiti zivljenga.

—

Policijnska cenzura.

—

Newyorská policija zamarava up-
letati cenzuro za maskerado. Policijski

komisar Driscoll je baje dobil infor-

maci, da se na maskeradah vrše ve-

like nespodobnosti in te hoče stroga

policija odpraviti. Tudi nespodobni

plakati bodo prepovedani.

—

Ameriki, oziroma rodoljubni roja-

kov. Zato se obravčamo na vas, da

nam po možnosti prispevamo s kakim

daram. Vemo, da ima vsko druživo

oziroma posamezni polno izdatkov,

toda sedaj, ko se gre za občini blagor-

ja, pričakujemo gotovo pomoč.

—

Ce se uresničijo naše ideje, kar se

mora zgoditi s pomočjo vašo po-

zvane moči, tedaj vam bodo sladka-

vest, da ste naredili svojo dolgo

čakajočo delo.

—

Nadejajoč se povoljnega odgovora,

vam klíčemo bratski: Na zdrav!

Josip Kalan, starosta.

8 E. 63rd St., Cleveland, Ohio.

A. Kr

"GLAS NARODA"

(Slovenec Daily)
Owned and published by the
Slovene Publishing Co.
(corporation.)
FRAN SAKSER, President
JANKO PLESKO, Secretary
LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the corporation and
address of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Na celo letu velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
leta na mesec New York 4.00
pol leta za mesec New York 2.00
Evropa na mesec 4.50
" pol leta 2.50
" " leta 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vsemih sedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
izdaje vsak dan, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
pričenjam.

Dopisi naj se blagovati po —
Money Order.

Pri spremembah krajnja naročnikov
prosim, da se nam tudi prejemanje
povabilice nasnosti, da hitreje najde
mo naročnika.

Dopisi in posiljavata naredite ta na
čev:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Koncem tedna.

Bronklyn je v teku tega leta izgnal že štiri cerkev; če bo šlo to tako naprej, potem ne bo več upravičeno ime, ki ga nosi dozdaj, namreč: mestno cerkev.

Ena angleška pisateljica, ki svetuje dekleton, da se ne pusti po možnih poljubovatih, dokler niso omogočene, mora biti že v letih, v katerih dekleton ne pričakuje več poljubov.

Japan in Avstrija podpirata svestni mir. Obe državi sta naročili nove vojne ladije Dreadnoughts.

Newyorskki policijski komisar je izdal naredbo, da morajo detektivi popolnoma samostojno delovati. Zdaj bodo morali policijski varovanci, npr. gospodinčarji, dvakrat poseči v zep.

Ko so angleški sufragantki naskočile parlament, so amerikanski vojaki to opazovali. Imeli so tako vsaj priliko se seznaniti z moderno vojno takto.

Dne 15. novembra se je pričel v Ohio lov na zajce. Eden lovec je mrtvej, šest pa jih je ranjenih. Količ je bilo zajev ubitih, se ne pozna.

Cesar Viljem je preveč, neusmiljen ženska. V Indiani se je neka ženska šestkrat ločila. Stirje prejemanji zakoni so bili tudi sodnijsko ločeni.

Angleški delaveci bi bili nespameti, aki bi se po nejasnih objubah angleškega ministarskega predsednika dali zapeljati, da bi podpirali liberalce pri prihodnjih volitvah. Objuže Asquithove so pa tudi nesprejemljive.

Angleško ministerstvo je izgubilo zaupanje velikih del uobraženega delavstva. Pokazalo se je, da Asquith nima nobenega vpliva na kraja, da bi ta kake bistvene koncesije dovolil delavstvu. Vso moč imajo lordini v rokah in če bo Asquith prišel s kakim radikalnim programom na dan, ga bodo lordini s pomočjo kralja strmoglavili, tudi če bo pri volitvah zmagal. Kaj takega se je v Angliji že zgodilo, včas tradiciji, da se mora krona udati, aki izpadajo votive proti njej.

Socijalistične stranke si morejo priboriti zmage, ne da bi morale delati tako liberalcem. Tudi ni izključeno, da jim ne bodo konservativni dali koncesije, aki se bodo v istem številu vrnili v poslansko zborino, katero so imeli dozdaj. Na vsak način lahko postopajo delavske stranke neodvisno, ne da bi se jim bilo treba batiti izgube. In to bodo najbrže tudi storile.

poroke začigal rakete in umetni ogenj. Z možem, ki je bil 25 let ozelen in se tega še veseli, bi se moralno pač bolj milostno postopati.

Pohlep po bogastvu.

Velikanske sleparje, ki so zdaj prisile na dan in vzbudile veliko senzacijo, se razložujejo od drugih le po visokosti svote, za katere je bilo občinstvo opeharjeno. Podjetniki so baje prisleparili 40 do 50 milijonov dolarjev. Velike so bile sleparje madame Humberto in Brooklynčana Millerja, ali Burrove sleparje nadkrijujejo vse.

Vse take sleparje pa omogoči le Slovenski pohlep po bogastvu in Slovenska neunost. Ljudje bi se radi na lahek in hiter način iznenabili materialnih skrbiv in bi radi čez noč obogateli. Slovenski pohlep po bogastvu pa ima svoj izvor v naši kapitalistični družbi. V tej družbi je za pretežno večino ljudi nemogoče si pridobiti vsaj dostojno življenje in si priboriti brezkrivo prihodnost in radi tega sega pohleplo po vsakem sredstvu, o katerem misli, da mu bo pomagalo. To je vzrok za špekulacije v loterijah in pri drugih podjetjih, ki obljubujejo ljudem hitrega in velikega bogastva.

Lahkovosten in neunost, ki omogoči sleparjem izvabiti ljudem njihovo zadnje prihranke, je ravno pri rovnejših slojih prebivalstva največja. Oni, ki se vsedajo na limanice sleparjem, ne vedo nicesar o kupljenih v trgovini. Trgovcev navadno vejam, in kje lahko naloži denar in bo o delnicah vsaj toliko ponudil, da bo vedel, če dočka podjetja, ki izdaja delnice, tudi v resnicu obstoje.

Med delaveci pa jih je na milijone, ki slepo zaupajo švindlerskim podjetjem, ki objubujejo srečo in bogastvo. Vse, česar je takim podjetjem treba, da si pridobi zaupanje mase nevednega naroda, je, da izdajajo lepo izdelane delnice. Nič ne vpraša, ali so delnice kaž vredne in če ručokop, za katere so se delnice izdala, tudi eksistirajo.

Listi svare veden pred takimi podjetji, ali to ne pomaga nesesar in ne bode bolje, dokler se Slovenski družba ne bo tako preosnovala, da bo vsak posameznik lahko od svojega dela dostojno živel in si še nekaj pribrani za prihodnost. Kadars se bo doseglo, potem ne bo treba ljudem biti pohlepnim po bogastvu.

Asquith in angleški delavci.

Angleški delaveci bi bili nespameti, aki bi se po nejasnih objubah angleškega ministarskega predsednika dali zapeljati, da bi podpirali liberalce pri prihodnjih volitvah. Objuže Asquithove so pa tudi nesprejemljive.

Angleško ministerstvo je izgubilo zaupanje velikih del uobraženega delavstva. Pokazalo se je, da Asquith nima nobenega vpliva na kraja, da bi ta kake bistvene koncesije dovolil delavstvu. Vso moč imajo lordini v rokah in če bo Asquith prišel s kakim radikalnim programom na dan, ga bodo lordini s pomočjo kralja strmoglavili, tudi če bo pri volitvah zmagal. Kaj takega se je v Angliji že zgodilo, včas tradiciji, da se mora krona udati, aki izpadajo votive proti njej.

Socijalistične stranke si morejo priboriti zmage, ne da bi morale delati tako liberalcem. Tudi ni izključeno, da jim ne bodo konservativni dali koncesije, aki se bodo v istem številu vrnili v poslansko zborino, katero so imeli dozdaj. Na vsak način lahko postopajo delavske stranke neodvisno, ne da bi se jim bilo treba batiti izgube. In to bodo najbrže tudi storile.

poroke začigal rakete in umetni ogenj. Z možem, ki je bil 25 let ozelen in se tega še veseli, bi se moralno pač bolj milostno postopati.

Bogatstvo. Pa...

Cenjeni gospod uredniških — Kakor znano, je po vsem Westmoreland countyju še vedno štrajk. Radi tega se naši Sloveni izseljujejo, ker nočejo opravljati skrbnih del. Iskat si gredo drugam zasluga. Vendar jih je še nekaj ostalo; ti skrabajo, sebi v sramoto, svojim sodelavcem v škodo! Ne pomislijo, da jo bodo morali odriniti s trebuhom za krutohom, kakor hitro zvolejajo delaveci zmago.

Radi še vedno vladajočega štrajka ne svetujem nobenemu semkaj hoditi za delom. Nikdaj naj se ne da presele, da bi šel v Westmoreland premogarski okraj skabat. Tudi ne svetujem nikemur hoditi v Baggageley. Hosteter in Whitney, kjer se sicer ni štrajka, radi tega pa več delavcev iskajočih premogarjev. Poleg tega je že slab začenek.

Na druzbenem polju še preeje dobro napredujemo. Imamo dva podprtina družstva in sicer sv. Alojzija Štev. 13. J. S. K. J. in družstvo Venerčni Štev. 13. S. D. P. Z. Vsem članom družstva sv. Alojzija Štev. 13. naznamjam, da je bilo sklenjeno na seji dne 20. t. m. da boda 24. decembra glavna seja in volitev novih uradnikov. Seja se prične točno ob eni uri popoldne. Kateri član se je ne udeli, mora plačati 50 centov globe v korist družstveni blagajni. Že ozira, da ne bode po volitvah kakega nepotrebnega "kikanja", je priporočati, da se sleherni član glavne seje in volitev udeli.

Koncem dopisa pozdravljam vse rokajne in rokajinke po Sveti Ameriki, poseljeno člane družstva sv. Alojzija Štev. 13. I. S. K. J. ter željam vse delavcev, da bo vedno dobro.

Ivan Dolenc.

Bogatstvo. Pa...

nam iz sosednjega mesta Bear Creek naši rojaki, ki nas vsak teden obiščejo.

Kar se tiče dela, ne morem reči, da bi bilo dobro ali slab. Lahko bi boljše, če pa ostane tako, kakor je sedaj, tudi ne bi ugovarjal. V našem rovu dela približno 130 ljudi in kakih 75 do 90 v miljo oddaljenem rovu Smith Coal družbe. Rojakom ne svetujem in ne branim hoditi sem, če pa kdo služajno pride, naj ne hodi s praznim žepom, ker ima ječen tu kaj v goratu aster duh.

Da bi se moj dopis preveč ne zavlekpel in bi mogče našel nepriznane, da bi šel v Westmoreland skupaj pričakovanje in čitatelje lista Glas Naroda z upanjem, da se oglašim prihodnjim z drugimi novicami.

Ivan Dolenc.

Poslano. ♦)

V odgovor dopisniku v "Proletarju" M. 163 ter dopisniku v "Glasu Naroda" št. 264 v zdobjenje gl. odbora, in pojasnilo krajenvim družtvam S. D. P. Z. Zvez.

Znano je vsem cenjenim članom S. D. P. Z., znano je tudi mnogim rojakom štam Amerike, da se je pričel nek skrivljen "sodrug" vmešavati v delovanje S. D. P. Z. Ker je ta zakrinkani "sodrug" krito napadal Zvezzo in njene uradnike, sem bil poklican na redno mesečno sejo dne 13. oktobra t. l.

Na seji so bili sledči uradniki in člani S. D. P. Z. (vsakemu članu je dovoljen vstop na sejo glavnega odbora Zvezze): Mihail Rovanšek, Jurij Kos, Ivan Pajk, Fran Šega, Ivan Brezovec, Fran Perko, Anton Stražšar, Alojzij Bavdek in Ivan Glavšič. Navzoč so bili člani družstva Pomočnik Štev. 2: Mihail Ameršek, Josip Glavač, Fran Gornik, Albert Gornik. Vsi označeni zborovali so sklenili, da se odda vsa zadeva področju odbora.

Kot predsednik porotnega odbora sem dobil nalog, stvar preiskati, ter se ravnat po pravilih. Dopisnik v "Proletarju" št. 163 piše tako:

"Prvega je vzel na piko Jožef Dremelja (Ivan Pajk namreč), glavnega nadzornika, ki ni hotel priti, gl. odbor je postal po njega, karak je prišel. Bil je vprašan, naj dokaze, a ni mogel. Ker tudi preklici ni hotel, je bil izključen po pravilih, ne pa od Pajka.

Bratom delegatom svetuje g. "sodrug" na prihodnji konvenciji, naj poklicuje J. Dremelja na zborovanje.

Cenjeni družstva pozdravjam, da vsako družstvo shranja ta iztis do prihodne konvencije, potem dober dleget primerjati z zapisnikom.

Dalej svetuje, da bi bilo najbolje sklicati izvadeno konvencijo na način, da bi jo tudi Jožef Dremelja, "sodrag" in "Proletarju". (No, zakaj pa ne, ako bi plačali omenjeni trije nastale stroške?)

Upam, da je dovolj jasno dokazano, kje je resnica in poštenje, ter kje je laž, osebno sovražstvo in zavist.

Dalej opozarjam člane S. D. P. Z. naj se ne ozirajo na take osebne dopise, kajti komar je res kaj na časti S. D. P. Z., se bode gotovo obrnili v vseh slučajih, če ni kaj pravega pri Zvezzi, na porotni odbor, da isti preiskuje in razsodi. Člani in drugi, ki krije po časopisih o družtvih in organizacijah, so sovražniki istih. Držimo se gesla: "Vsakemu svoje in vsakemu na svoje mestu!"

Zakaj? Ko se je pripetila grozna nesreča v Cherry, Ill., so priskočile tudi podružnice S. D. P. Z. z darovi na ponoc.

V mesecu februarju t. l. je sklenila letnina po 50 centov:

Ivan Juvan, Anton Terbove, Fran Reven, Fran Bregar, Ignac Burger, Ivan Žumar, Ivan Kržič, Ivan Resnik, Valentin Orač, Antonija Orač, Fran Dergane, Peter Mede, Fran Lončar, Anton Pire, Ivan Kovač, Anton Seničar, Ivan Božič, Andrej Pustišek, Mihail Krstnik, Slavko Pošpiš, Ivan Hribovšek, Tomo Divanku, Ivan Kropivšek, Ivan Zupan, Anton Dolenc, Peter Zmrzlík, Pavel Oman, Fran Markovič, Ivan Bergant, Josip Podbevk, Ivan Fajfar, Alojzij Rebolj, Andrej Juvan, Fran Žlakar, Katica Mlakar, Ivan Kotnik, Anton Rudman, Fran Peček, Jernej Potočnik, Lorenc Mesec, Andrej Fajfar, Marija Bergant, Fran Potočnik, Alojzij Potočnik, Ignac Giril, Josip Pistornik, Mihail Žumšek, Martin Moneta, Ivan Reven, Alojzij Blažič, Fran Moneta, Peter Biziak, Josip Zupančič, Anton Mejaš, Apolonija Mejaš, Justina Zupančič, Mihail Gole, Alojzij Pistornik, Ivan Žiberti, Ožbalt Bregar, Fr. Smrkolj, Antuo Vidmar, Matija Pogorel, Frančiška Vrabič, Fran Kastelic, Marija Sever, Ivan Inkret, Matija Subar, Marija Sudar, Ivanka Demšar in Neimenovan. Skupaj 73 članov in članke uplačalo \$36.50.

Na seji dne 20. novembra 1909 se je sklenilo naprositi družstva, naj priškočijo na pomoč prizadefini vdovom in sirotom v Cherry, Ill. Pri tej seji ni bil navzoč nadzornik Jožef Dremelj.

Na seji dne 15. januarja 1910 je poročil gl. blagajnik, da ima za v Cherry, Ill., nabranlo sveto \$145.10 (izgovori stopetinštirideset dolari, deset centov). Nato se sklene, da se denar odposoji in sicer na Frank Sakser Co. v New Yorku. Za to sveto bi bila počitna nakaznica 48 centov in 2 centa znaknica. Da se niti to ne odbije, sta nesla blagajnik in tajnik denar na First National Bank v Conevangu, Pa. Nato je naredil tajnik tek za \$145.10. Niti počitna znaknica se ni kupila za isti denar, akoravno trdi dopisnik, da je g. Pajk kupil za nabranji denar milo in eikoni.

Nato se sklene, da se denar odposoji in sicer na Frank Sakser Co. v New Yorku. Glasilo S. D. P. Z. list "Glas Naroda", izdan v pondeljek dne 31. januarja t. l., je v štev. 23 oglašil, da je prejela tvrdka Frank Sakser Co. potom blagajnika R. D. P. Z. od raznih družstev sveto \$145.10. Dne 31. januarja je bil že tek izplačan na First National Bank v Conevangu, Pa.

Da sem se prepričal, da je temu resnica, sem ogledal tudi čekovno knjigo in izplatan tek. K temu, namp, da je dovolj pojasnil, kajti jasno je razvidno, kje je resnica. Dopisnik govoril o 83 dollarjih mesec februarja, pri tem, ko je bil denar \$145.10 že januarja odposlan na pristojno mesto.

Slovenec nas je tukaj priljubo število in zaposleni so večinoma v premogovih rovih. Delamo na t. m. žrebanje srebrne ure in izžrebana je bila številka 631, katero je dobil g. Fran Slavovič, blagajnik družstva "Planinski raj" štev. 8. Čisti dobitek se bode uporabil za spomenik žrtvam, ki so bili umrli pri razstrelbi dne 31. januarja 1910 v Primero, Colo. Spomenik bude slovensko odkrit na čas obletnice žalostne katastrofe.

Mihail Krivec

V JASNAJA POLJANA

TOLSTOJ

in njegova družina.

IZPREMEMBE V TOLSTOJEVEMU ŽIVLJENJU. — OD LAHKOŽIČA IN ČACTNIKA DO PUŠČAVNIKA. — JASNAJA POLJANA. — LEV NIKOLAJEVIČ KOT HIŠNI GOSPODAR IN GOSTITELJ.

PISATELJEVA DRUŽINA. — TOLSTOJ KOT PRERO

Lev Tolstoj! Po vsem svetu je zna-
no to ime. Kot pisatelj in učitelj
svojega naroda, je govoril Tolstoj
enkrat kot preok, drugikrat zopet
kakor pisatelj; najživahnejše barve,
retorika starih preročkov, so ozivalja-
le njegovo besedo. Ce se je katerikrat
razgubila v raskih pastinjah, druzi
govornik pa vendar ni pocival. Z naj-
večjo resnostjo, napeljuen od stra-
sti, je prišel vedno zopet na svoje
probleme, s katerimi se je pečal nje-
gob duh.

letih se je ta meniška poteza pri-
njem že poostrla.

Tolstoj se donika z herostrastič-
no največjih kulturnih del; Shakes-
peare, ki je vstvaril izpopolnjenje
našega duševnega razvoja, je našel
v njem univerzitetnega kritika. Apostol
Jezus in molitvsovec Rousseau v eni
osobi, je deloval proti omiki in njene
mu vplivu; kakor oni kalif Omar, ki
je anjel kajizevni zaklad v Aleksan-
driji, je hotel vse odstraniti, kar je
presegalo prostolo svetih spisov; t

Predno je prišel na vrhunce, se je njegovo življenje v bistvenem zelo izpremenilo. V početku svojega razvoja je bil lahkoščivek in častnik. V salonih ruskih plemenitašev, nastanejo skice njegovih kasnejših drožbenih slik, v vojnih vrstah se porajajo misli o nevarnosti militarizma. Kmalu začuti potrebo, da se popolnoma spremeni. Pobožen postane. S svojimi ostori, ki dornčajo, obiskuje cerkve, pokleknje pred altari, se trka proti gibanju proti cesarju Svetinju, s temna deln, celo njegova, so ga zgrajata. V tem znašu je oporekal v resnici bojih za konstitucijo parlamentarnih naprav, ki naj bi žalilovala veljepost avtokratskega režima. Toda to, samo "zvezni ruskega naroda" včasino zadržanje ne boste vplivalo na prihodnost — samo Tolstoj v svoji mazki moči, ki sega daleč v starost Tolstoj, pisatelj in mislec, ki je napovedal Rusijo do vstajenja, boste merodajen v ragsoil.

Dansiravno se navidez za dnevnim dogodkom ni brigal, je vendar igra veliko politično vlogo. Pri vsakega v tužnjevskem dogodku so iskali publicisti sti stika z njim. Zastopniki najvipljivih petrogradskih dnevnikov so prihajali v Jasnuja Poljano, da bi se posvetovali z modrem patričnikom. To stoj je prišel, če ni bil bolan, v danu na pravo misel; o vseh dogodkih velikanskih dežave je bil vedno poseten; ko so pripeljali zvečer vlakičnice iz Petrograda in Moskve, jih je pregledal z izurjenjo hitrostjo starca žurnalista tolerante, kakor

če mu posavi po rosu in ga zneči na odgovor. V deželi absolutne avtokracije in barbarske samoponašnosti, v nevarnosti pred despotično mojjo, ki pošilja svoje naprotinike v Sibirijo, začenja se svojo opozicijo. Nikdo se ne upa položiti roke na poznamnega pisatelja, ki nabira snovi v neposredni bližini. Vladar, kakor je bil Aleksander III, prepoce, nasledovati tega pisatelja, v katerega prsih zari globoko sovraštvo proti vsaki krivici in brezmejno ljubezen do dogovine. "Kar tudi piše," — je rekel nekega dne Tolstojevi soprogi — "ne sме se mu skriviti las!" Že so ga začeli občenovati kot narodnega svetnika, ki ne prenela z verjetnim glasom zagovarjati svojih tendenc, dasiravno mu nispritojuje časih celo somišljenci iz svobodomselih krogov. "Ni ga zahtevanja, in le bi bile še take revolucionarno, da ga ne bi mogel prilagoditi dušu evangelijski," je zatr

ge zdravstva; toleranci, kakor in moži — v njegovi hiši je bila dovoljena popolna prostost izrazitve misij — se je poglobil v organe najranljivejših političnih smert. Samo v časopisu "Moskovskja Vjedomosti" glasila "zvezne ruskega naroda", brat. "To ime," se je izrazil nekaj: "se ne sme imenovati v dobrì držbi." In vendar je trpel, da so prisinovali sotrudnikov tega časopisa in intam k njemu in da je eden ali drugi od njih razveseljeval njegovo držino z godbo. Ta popustljivost se podlaga ruskiemu značaju njegovega življa, ki je, kakor za vnašnjo podobnost, tudi za vse mišljenje znacilno. Vseke postave, kakor eden velikanski Vargov, prvih russkih naseljencev, dolgo brado in snežnobelimi lasi, je bil višeti, kakor slavni prerok Meszes, kakor šnega je ustvaril Michelangelo. Toda ta, na prvi pogled trvanjska glava ima vendar popolen slovanski

Zločinci in njihove na-
vade

Dražlenski državni pravnik dr. Erič Wulffen je izdal knjigo, v kateri opisuje razne kriminalne slučaje, ki niso zanimivi samo vsled svoje kurioznosti, temveč označujejo zločinstvo v vseh potezah in raznovrstnosti. Ta knjiga je nekakva zgodovina zločinstva z njegovimi temeljnimi pogoji, zmanjšimi vplivi in tipičnimi "uspehi". Navajamo sajne nekoliko

Tat povratak na primer opozori prostora. — V Berolini so zločinevi vloniliški za je čakal na kakem oddaljenem

PATRIJARH JASNAJA POLJANE NA POTOVANJU.

TOLSTOJEV DOM "JASNAJA PO- VHOD K TOLSTOJEVEMU PO-
LJANA". SESTVU.

stroke vzgojil prav dobro. Samo eden sin — se mu je izneveril. Delal je delbove in se bratil z nasprotniki v likega pisatelja.

Tolstoj je skrbel pri nizi za priprosto, toda duhovito zabavo. Z največjo uljudnostjo je izražal svoje nazore, navduševal za naravno zdravljenje, navaja! k zmernoosti in povrnitvi 's priprostemu življenju; to da, šele ko je začutil šumeti samovar, in je krotil zlatorumeni kitajski čaj, je zadobil pogovor večji pomen. Tudi poslužaleci so se oživeli. Menjavači se vsak dan so bile zastopane med njimi vse narodnosti: radovedni Amerikane, molčeči Angleži, zgovorno Francozi, premisljeni Rusi, ki so v mnogokrat konsekutivnem Tolstuju obšudovali velikega anarchista, in nekaj originalov iz sosedine: čebelarji, vaški filozofi, moderno napredni poljedeleci, ki so bili njegovi partnerji pri šahovi igri. Gotovo pisana družba, ki je poslužala starega misleca.

Čuli so, kako je tuintam v bližini vstanovil šole, v katerih je poduveval s svojo hčerjo — in kako je prejvedala vlada to delovanje, v bojanzi, da bi se ljudstvo preveč izobrazilo. Izvedeli so, kako je ta mojster literature spisal letake, iz katerih se je poučilo na tisoče kmetov začeti misliti, in kako je policija te zaplenila, ker režim, kakršen je v Rusiji, ne mara mas, ki znajo misliti. Izvedeli so nadalje, da vlada tudi ni bila zadovoljna s Tolstojevim delovanjem proti pijančevanju, ker rabi finančni minister pijane kmete, da plačujejo z državnimi žganjarskimi besnicanami obresti državnega dolga. Izvedeli so načrt Tolstojev, ki naj bi omogočeval lanom verske sekte, ki se na podlagi lesetih zapovedi brani, nositi orožje.

oljpotovati v tujino, in, da je proti temu načrtu storil vojni minister vse, kar je bilo mogoče, ker ni maral trpeti "pospeševanja do puntarstva."

In sedaj so postale Amerikanke čisto tih, tako, kakor njihove sestre iz Anglije, ko je začel govoriti slavn

zovnik in razvijati svoje misli in
ruenja o državnem in družabnem re-
du. Besede so se čule kakor grožnje
za vladajoče, dokler niso postale iz-
redno melankolične. "V stremljenju,
predsodke streti in vstanoviti nov
svet z pametnimi ljudmi," je rekel
Tolstoj žalostno. "je treba še veliko
težkega dela. Pomišljiti moramo: Ti-
soletja sta bili cerkev in država, tes-
no zvezani z vso oblastjo, katero sta
imeli na razpolago, na delu, da sta
obdržali napačno mnenje na površju
in večpljali. Iindem najneumnejše
zmote. Pesniki in umetniki so storili
svoje, da so podkrepili to goljufijo.

Podevodana neprava domnevanja morata uničiti, predno moremo pričakovati boljše prihodnosti. Kar imenujemo danes pogum, bodoemo nazivali enkrat strahopetnost, kar imenujemo patriotsizem, bodo imenovali enkrat samoljubje in štreberstvo. Službeno dolžnost, disciplina, vojaški duh, vse te besede bodo izginile. Božja služba bude morala imeti drugo podobo, pre-

„Apostolske besede, in sanjavo o-
ko njegovih poslušalk, ga vidi, kakor
v svetniški gloriji. — In vendar Tol-
kiv je mogoče uničenje vseh predsed-
kov, in potrobitimija ljudi in narodov.“

kovčega detektiv in prel njim je stal
železniški sprevodnik, ki je imel po-
narejene ključe. —

Nesrečen tat

-

Nekaj celi družini v malem mestu, ko se je vrnila po noči utrajenja s plesne zabave, so tatoi pokradli vse dragocenosti in sploh vso obleko, naj je bila v omaraх ali pa zunaj kje po stolih, kakor tudi vse perilo. Izmed domačih se ni nikče zbudil in zjutraj so morali ostati vsi v posteljah, ker

Nesrečen tat.
—o—
Pri nekem bruseljskem zdravniku je že pred desetimi leti zmanjkal dragoceneosti in vrednostnih papirjev v skupnem znesku 300,000 frankov. Zdravnik je dolžil tativne svojega službo Francoza Gerarda, ki se je pa delal tako nedolžnega, da mu niso mogli ničesar dokazati. Po tativni se je sluga naselil v domačem kraju na Francoškem, kjer je skrajno revno živel. Nedavno se je Gerard vrnil v Belgijo. V Namurju je šel k nekemu bankirju ter mu začel pripovedovati, da mu je nek sorodnik zapustil mnogo zlatnine in vrednostnih papirjev, ki so gotovo vredni več tisoč frankov. Bankirju se je stvar zdela sumljiva. Telefoniral je takoj na policijo. Ko je bivši sluga pokazal papirje, se je po številnih takoj dognalo, da so to papirji, ki so bili pred desetimi leti ukradeni. Gerard je videl, da mu zdaj tajenje nič več ne pomaga, zato je priznal, da je on tat... Imel je ukradene stvari vseh deset let zakopane. Zdaj je mislil, da ne bo nikè več prišel tativni na sled, zato je hotel stvari pri kakem bankirju spraviti v debar. Deset let je nesreèni tat skrival ukradene stvari, ko pa jih je misil začeti vživati, so mu jih odvezeli, ne pa zapeli. Ali ni to prava smota?

Kravja dekla.

Francoski spisal Jean Rochon.

Točno ob deseti urij zvečer se je odpravila kravja dekla, utrujena do smrti, spat.

Opomoci se je vzbudila; tako se ji je zdelo, kakor da bi se kdo sprejal pred kaščo, v kateri je bilo njen ležiščo.

Nemirno se je premetavala po postelji. Domisila se je, da je — kakor že večkrat — pozabila zapreti vrata, v katerih je bila.

Ko se je od strahu nekoliko opomogla, je skočila s postelje in zaključila:

"Kdo je?"

Nobenega odgovora . . . Vendar je žula korak, ki so se, mesto oddaljevali, še blizali . . .

"Kdo je?"

Zadnja beseda ji je občutila v vrsti, ker je opazila v mesecu svetlobi, ki je padala skozi stresno okno, senco . . .

Istočasno je zašlišala votel glas, kakor bi prihajal iz groba:

"Ne boj se, Marlette . . . jaz sem."

"Kdo jaz?"

"Gerard, tvoj mož!"

Dvopetek let ga ni viliela, in ni slišala njegovega glasa. Nikakor se ni viliela ponovljene.

"Kaj hoče?"

"S teboj govoriti."

Na prestil je stopal Gerard bližje, V poseljeni je bila opaziti razprtana postava pijačnega postopača.

"Prokleti! saj se nje ne vidi v tvoji spahute!"

Opotekel se je proti kapi dračja ter padel na njega.

"Saj si tujan?" je tožila ženska.

"Nikakor ne!"

Vstal je, se znova opotekel ter se končno težavno vsepel na trinožen stol, ki je stal poleg postelje.

"Dva dni sem že zamaj, na deželi. Malo dela je v Parizu . . . Cezaire . . . saj ga počnaš . . . delal je stole . . . mi je rekel, da si tukaj. Prišel sem semkaj . . . da ti ne bi delal sramote . . . v pozni uci . . . nimam poštene oblike na seli."

Po vsaki zgovorjeni besedi se mu je kolnilo, in močno je zadalo po žganju. Vsa tresota, naslonjena na postelji, zmročila v srajci, je žena molče poslušala. Kakor da bi videla kako prikuša, tako je bila zmedena.

Skušal jo je pritisniti nase.

"Kaj, ali se ne veseliš, da me vidiš. Ne odgovori mi, Marlette?"

Cinčeno vprašanje je do spravilo k zvesti. Odrivnila ga je, in strogo, kakor sodnik, je zagrmela nad njim:

"Ali se ne sramuješ, zahtevati kaznikega od manje? Pred več kot dvajset leti si ostavil dom, ne da bi mi povedal kam gre . . . Lepo, človek, ki počne prihraniti svoje žene po grlu, ter odide . . . Petmajstvo frankov . . . vse kar sem si mogla v trinajstih letih prihraniti, si naenkrat izdal in potem adieu — si šel in prepustil žene usodi . . . Pogni ali ne . . . mene nje ne brig! Usmiljenje je dobro za živino!"

Pod to pleno očitanj je postopoma pokimal z glavo, da je bilo videti, kakor bi v vsem ironični prijevali; potem je zanodjal:

"In malii?"

Od strahu se je skrivilo srce ubogi dekli.

"Mali! O njem govoris! Stavim, da ne veš njegovega imena!"

Zakolcalo se mu je.

"M . . . Mo . . . tiš se! Vi . . . vi . . . dis, kako l . . . l . . . la . . . žes! Imenuje se . . . Re . . . Rene . . . ha? Kaj — stara?"

Zalostno mu je odgovorila:

"Da, prav imas; stara sem! Pri težkem delu, katero opravljam sedaj že 40 let, bi bila že pri mlajših letih. Nisem počival! Živeti sem morala in vzgojevati malega . . . Nate nisem mogla računati, ne na kakega sorodnika . . . Kljub temu, ne morem tožiti: otrok mi je naredil mnogo veselja! Pošen je, priden in ljubezni, kakor malo kateri! Prisegam ti, da je drugačen, kakšen si ti! Ponosa sem biti naj, ker v vsem okraju ni ljubeznejivejšega otroka, kakor je moj! Prihodnje leto pride od vojakov . . .

Pustila sem ga izučiti rokodelstvu, da bode enkrat sam svoj gospodar . . . Skupaj bova živel.".

"Do bi bil samosten? In s čim?"

"Z mojim denarjem!"

Kakor dve bakli so naenkrat začele oči v pozivnjenem pijačevem obrazcu:

"Denar! Ti imaš denar stara? Ravno radi tega prihajam! S svojim otrokom hočem deliti . . . sem z denarjem!"

Zdrnila se je, vsa preplašena.

"Jaz pa da bi ti dala le en sous! Glej, da se zgubiš!"

"Pravim ti, da potrebujem denar, star!"

"Glej, da se zgubiš!"

"Pazi se!"

"Preveč si pijan, da bi mi mogel naj storiti!"

Naenkrat je začutila, da jo je zadrabil za vrat.

"Izpusti me . . . Gerand . . . izpusti me!"

"Tvoj denar hočem . . . pri vragu, ali te pa zadravim! . . ."

Napol zadušena, je zaklicala:

"Ne, ne! denar je Renejev!"

Trinožni stol se je prevrnil; moč prestrešila vseled topota, se je še bolj razjaril.

"Pri bogu! Ali mi ne poveš, kje ga imas? Da gli ne! Zadravim te! Kam si skrila denar?"

Se dvakrat je mogla zakričati:

"Morilee! Morilee!" potem pa se mu je zgrudila pred noge.

* * *

Razbojniki je bežal, ker je zasišla, da je neko odpel vrata. Pri slabem svetu se je sklonil najemnik, čež nekaj kar mu je bilo na potu, in spoznal svojo deklo.

"Nebeski bog, umorili so jo!"

Mislil je v resnici, da je mrtva.

Toda ona je imela še toliko moči, da je odmajala z glavo. In tiso je šepevala:

"Tam — tam — za Reneja!

"Dvesto lourizov!"

Po teh, le z največjo težavo izustreljih besedah je pokazala na vodino v svrivi trami na stropu, kjer je bil njen zaklad skrit. Najemnik je stoli na stol in prijal za usnjati možišček. V njem so žvenkljali zlatniki.

"Tukaj, Mariette. To je za tvoje sinu!"

"Da, povejte mi . . ."

Njeno telo se je vilo v smrtnem boju.

" . . . da njegova mati . . . ni ljubila nobesega na svetu bolj, kakor njega!"

Presenečen je je vprašal najemnik:

"Kdo te je vendar napadel? Videl em nekoga bežata, ko sem odpel vrata . . . Ali ga poznal?"

"Ne, nisem ga mogla spoznati!"

* * *

Ne vjerne, ampak — mir!

* * *

— Iz tržaške "Edinosti".

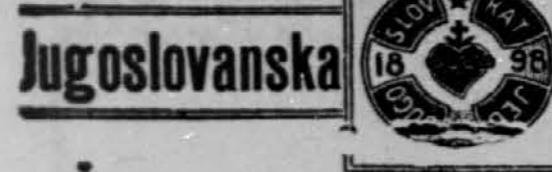
* * *

Due 26. oktobra t. l. je prinesel "Slovenski Narod" na urovinem meščan, ki nau je zopet pokazal, kam žene človeka strankarska strast, ali bolje rečeno: strankarska zasplošljenos. Članek je pisal neki J. M. ki pa mora biti tako — navel možišček v svojem strankarskem oznamu je začel daleč, kako daleč . . . Priznava, da pristaš liberalnih idej ne more biti prijatelj klerikalcev, ali tudi liberalizem mora imeti svoje meje in sive sezati le do tam, kjer pa meje in ljubezen do naroda kličeta: dovolj! Pisec omenjenega članka pa je zaletel tako daleč, da v resnici nismo mogli verjeti lastnem očem, smo čitali ideje, ki jih je mož razvijal slovenski javnosti. In zopet smo moral z žalostjo izpoznavati, da je pri našem strankarstvu tako razvito, ali bolje rečeno, da je tako zašlo s pota, da danes klerikale in liberalne iste narodnosti ne poznata v svojem sovražju nobenih mej, da v svoji zasepljenosti podajata roko rajše najhujšemu sovražniku, da radi tega, ker zastopata vsek, drugačne politične nazore. Nič ju ne veže dejstvo, da sta oba ene in iste matere otroka! In tako doživimo še kedaj, da bodo klerikale, oziroma liberalne raje sklepalni mir z našimi narodnimi nasprotniki, Nemci, nego pa s svojimi bratimi, sinovi slovenske matere! Pri nas se res urešnjuje pregorov: kjer se dva tepeata, tretji vse ima. Samo da-ta-trejti" ne bodo morda Slovenske klerikale, ali pa Slovenske-liberalne, ampak naš najljutješji sovražnik — Nemec. Da pa bodo znali naši čitalci, kake nazore je razvijal g. J. M., hočemo navesti nekaj najmarcantnejših toček iz njegovega članka. Začetku omenja znano afro "Cirkmetodarija" sin klerikalni napor, da bi družba pršla pod septer klerikalizma, ali pa da bi se uničila. In družba je res postala nekako zlato jabolko, ki bi kranjski klerikale radi ugrizli in ki je vsed tega od strani ravnočitih klerikalcev bojkotirana — dasi je nadstrankarska in rekli bi: sredisej sil, od koder se že leta in leta uspešno branimo proti nenasitnemu žrelu tujerodev — Nemec v Italijanov. Res je, da klerikale, kolikor morejo, izpodkopajo družbi tla in res je, da jo sedaj vzdržujejo skoraj izključno neklerikalni žepi, oziroma žepi onih pametnih Slovencev, ki vidijo v nej veliko kulturno-obrambeno društvo, ne pa ogromne politične strasti. In če jo vzdržujejo le neklerikalci, je to znak, da oni znajmo eniti njeno vrednost.

Dalje pravi članek dobesedno:

"Vsprije dejstva (da name ne stelega) klerikalke roke po družbi, oziroma, da jo hočejo uničiti) moramo se pa napredniji, ki vzdržujejo družbo, vendar enkrat odkritosrečno vprašati, ali se ogromni kapital, ki ga vsako leto naberemo za šole ob meji, sploh obrestuje tako, da ima naš narod korist od njega? Ali mar-

naposed niso vse žrtve in vsi naši

Katol. Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: FRANK MEDOSH, 9483 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: IVAN GERM, P. O. Box 57, Braddock, Pa.
Glavni tajnik: JURJ L. BROZICH, P. O. Box 424, Ely, Minn.
Pomočni tajnik: MAKS KERŽIŠNIK, L. Box 383, Rock Springs, Wyo.
Blagajnik: IVAN GOVZE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

ALOIZIJ VIRANT, predsed. nadz. odbora, 1700 E 25 St. Lorain, O.
IVAN PRIMOŽIČ, II. nadzornik, P. O. Box 641, Eveleth, Minn.
MIHAEL KLOBUČAR, III. nadzornik, 115-7th St. Calumet, Mich.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERŽIŠNIK, predsed. porot. odbora, P. O. Box 138 Burdine, Pa.
IVAN MERHAR, drugi porotnik, P. O. Box 95, Ely, Minn.
STEFAN PAVLISIC, tretji porotnik, P. O. Box 3, Pineville, Minn.

Vrhovni zdravnik: Dr. MARTIN J. IVEC, 711 N. Chicago St. Joliet Ill

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

Rešilna nagrada. C. kr. deželna vlada je podnila Viljemu Početju iz Gorenje Save, ker je z lastno nevarnostjo življenga rešil Fr. Legata iz Gorenje Save, da ni utonil, nagrado v znesku 20 K.

Nova vinarska cigareta. Povodom podprtja tobaka namerava tobčna veličja izdati nova vinarska cigareta, ki pa bo samoobsehi umljivo veliko slabih kakor doseganje drame.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. V času od 30. oktobra do 5. novembra se je porodilo v Ljubljani 23 otrok, med temi en mrtvoroden. Umrl je 29 otrok, med temi sedem domačinov. Umrl je za različnimi boleznjemi 13, za grizo 1, vsled nezgode 2, za jetiko 4 osebe.

Skratica v Novem mestu kar ne poneha, vedno se prikazuje sporadeno. Pred kratkim je zbolel na skratici trgovca T. O. otrok. Dobil je neko vilo in Gorički proti Šokkemu mostu. Tam stanevale same nezna gospa, ki je usirela iz samokresa, ko je slišala na upraševanje, kdo je? odgovor: Ljudje, ki imajo dolge roke. Tatovi so izginili. — Uložili so neznan tatovi v vilo dr. Tume v ulici Triglavium v Gorički ter pohrali raznih dragocenosti, ženske prstanje z brillantom in drugo, v vrednosti nad 4000 K. Tatovi so bili baje maskirani.

Garibaldijevi himni so peljani 5. sept. v Tržiču trije Tržičani. Obsojeni so vsaki na 7 dni zapora, eden na globo 100 K.

Na dražbi vojaških konj v Beljaku je potegnil vsed tega okoli 350 K zaravnalnine. Dobri in blagoten prijatelji je pa izdaj oba. Trkaj Teropčič trdita, da je to umno gospodarstvo, če se celo iz nesreče izbije korigi, kolikor se da, oblastva so pa manj, da je to čisto navadna goljufija.

STAJERSKE NOVICE.

Zlobna mačeha. Iz Slov. Bistric se poroča: Neka ključavninska šoprona je ravnala tako nečloveško s svojim pastorkom, da se je morala proti njej uvesti kazenska ovadba. 5-letni otrok ima namreč nič manj ko 60 težkih ran na telesu.

Nemškarska usiljivost in prednost presega vse meje. Znano je, da je trgovec Peter Kostic v Celju zaradi slabega zdravja moral opustiti svojo trgovino z norimberškim blagom, igračami itd. tekem lanskega leta. Kot narodnik je ponujal podjetje v prvi vrsti domačim narodnim reflektantom, toda brez svoje krvide brez uspeha, četudi so bili pogoj izredno ugodni. Sledujti je moral oddati trgovino zagrizenemu nemškuturu Jožanni Kossa, ki sedaj izkoristi posojanje firmo kot Peter Kostic-Nachfolger. Ta išče sedaj potovalec v raznih časopisih in tudi v "Ljubljanskem" za Kranjsko in Primorsko. No, nemških odjemalev mož menda tam nima, narodni trgovci ga pa ne marajo.

Nemci se zanimajo za tujski promet na Spodnjem Štajerskem. Dne 20. novembra se je v Mariboru vršil nemški shod za povzdigo tujškega prometa na Spodnjem Štajerskem. — Govorilo se je o povzdigi prometnih zvez, gostilnih, prenočiščih in enakih zavodih. V prvi vrsti pride tu v poštev Pohorje in na Savinjske planine. Slovenci tudi na dan!

Vsed padca s kolesa si je pretresel možgane v Mariboru pravni praktikant dr. Viktor Zangerer. Nezavestnega so prinesli v bolnico. Kakor si euje, je ponosrečenec že bolje.

Malovreden sin Iz Ptuja poročajo: Dne 9. t. m. je prišel kočarjev sin Konrad Repe iz Nove vasi pisan domov in je svojega očeta, ki je ležal v postelji, s palico do krv tepel. Mož je iskal pomoč proti srovnemu sinu pri orložniku.

Tajnostni slučaj se je dne 31. m. dogodil v ljutjonskem okraju. Dekleti Ivana Kovačič in Amalija Komanič sta se tega dne popoldne podali v Ivanjce, da nakupiti nekaj magroboh okraskov. Pot ju je peljala skozi gozd in tu je Kovačič zaostala. Komanič je šla dalje in ker prijatelje le še ni bilo, jo je priseljški nekraj gozda začela glasno klicati. Odgovor ni dobila nobenega; zato je šla nazaj v gozd in tu je našla Kovačič s prezemanim vratom in borečo se s smrtno. Zraven nje je ležal ostro nabrušen nož, ki je bil last ponesrečenke, ki je kmalu umrla. Nek kmet, ki je v bližini delal na polju, glavo obkladke. Čudo je veliko, da se potrojuje, da je slišal klice Komanič. Pomoč so mu dale v hiši kmet, ki je stranek s tem, da so mu polagale na glavo obkladke. Čudo je veliko, da se potrojuje, da je slišal klice Komanič. Cerkovnik pri takih visečini ni ubil, ževe. Jako čudno pa je, da se ni morebil pri popolni zavesti, je goj naišti denarnice z nekako 41 K. ki

jo je Kovačič imela pri sebi; okrog 2 doma zbesni in začne cebati. Pri tem krovni drožišči je vzel po lastnem zlomi obojno vozilo, rani njega na roko in priznaučil Kolmanic, še, da polovica noge. Le z največjo težavo je jo ukrovesa, kar je ostalo po umrli, pripačil s pomočjo sopotovalca. Vsled sila nje, ker sta živel v takem razmerju med seboj. Bankovec za 20 K. ko, da so ga morali operirati. Predvsiči ga je Kovačič hranila na dnu svobodnika, bode pretelko eden do dva joga krovčega, je vzel oče Kolmanic, meseca. Pred dyema tedni žemeta pitč kot odiskogljivo, ker je Kovačič kobilij njegova dva dečka. Kar nemadalj časa pri njih stanovala. Govor doma se strže "zlobna" dečku iz roke, da se od letosnjega spomnila, ko je umrla mati, postala otoka in se je zadnjih dana tudi žganje pripitila. Večkrat je baje govorila o samomoru. Traplo so prenesli v ivanjsko mrtvicašico in zgrubil dobro kobiljo vredno 600 K.

Pod mlinsko kolo je padel 11-letni deček Alojzij Cotar iz Dornberga.

Beročna voda ga je potisnila pod kolo.

Zdrsalo mu je, ko je hotel stopiti v mlin in je padel v vodni kanal mlinskega kolesa. Potezeli so nezavestnega iz vode ter odpeljali v goriško bolničo.

Nove orožniške postaje bodo v Ročju, Zapotoču, v Logu in na Srednjem.

Kiosk "Miramar" v Gradežu ob glavnem obrežni promenadi je pogorel 2. t. m. do tal z vsem blagom vred, ki je ostalo od letosnjega sezone in ki je bilo vredno po inventurju, napravljenem ob zaključku, nad 9800 K.

Ognje je bil podtekajoč.

PRIMORSKE NOVICE.

Novo okrajsko glavarstvo začne 8. 1. januarjem poslovanje v Tržiču (Monfalcone) in Goričkom.

NAZNANILO.

Članom družine Jasna Poljana St. 10 S. D. P. Z. v Brownfield, Pa., se naznajajo, da imamo glavno letno sejo in volitve glavnega odbora dne 4. decembra. Tem potom se vladajo vabi vse člane, da se seje udeleži. Kdo se ne udeleži te glavne seje, bude plačal \$1 kazni. Začetek seje je 2. ura popoldne pri g. Ivan Stritarju na Brownfield, Pa.

J. Gorše,
P. O. Box 58, Brownfield, Pa.

Ičem brata JANEZA RUPARIČA.

Doma je iz Loskega Potoka. Pred

4. oktobra je kupil Andrej Vodopivec

z Kamencem dve kobil. Ena je bila v

vsakem pogledu prav dobra; druga pa nevarna in besna. Ko je prvih teden

na nakupu vozil blago, mu kar nena-

ščiljil in drugo, v vrednosti nad

4000 K. Tatovi so bili baje maskirani.

Garibaldijevi himni so peljani 5.

sept. v Tržiču trije Tržičani. Obsojeni

so vsaki na 7 dni zapora, eden na globo

100 K.

Na dražbi vojaških konj v Beljaku je potegnil vsed tega okoli 350 K zaravnalnine. Dobri in blagoten prijatelji je pa izdaj oba. Trkaj Teropčič trdita, da je to umno gospodarstvo, če se celo iz nesreče izbije korigi, kolikor se da, oblastva so pa manj, da je to čisto navadna goljufija.

STAJERSKE NOVICE.

Zlobna mačeha. Iz Slov. Bistric se

poroča: Neka ključavninska šoprona

je ravnala tako nečloveško s svojim

pastorkom, da se je morala proti

njej uvesti kazenska ovadba. 5-letni

otrok ima namreč nič manj ko 60 težkih ran na telesu.

Nemškarska usiljivost in prednost

presega vse meje. Znano je, da je

trgovec Peter Kostic v Celju zaradi

slabega zdravja moral opustiti svojo

trgovino z norimberškim blagom,

igračami itd. tekem lanskega leta.

Kot narodnik je ponujal podjetje v

prvi vrsti domačim narodnim reflek-

tantom, toda brez svoje krvide brez-

uspeha, četudi so bili pogoj izredno

ugodni. Sledujti je moral oddati trgovino

zagrizenemu nemškuturu Jožanni

Kossa, ki sedaj izkoristi posojanje

firma kot Peter Kostic-Nachfolger.

Ta išče sedaj potovalec v raznih

časopisih in tudi v "Ljubljanskem"

za Kranjsko in Primorsko. No, nemških

odjemalev mož menda tam nima, narodni

trgovci ga pa ne marajo.

Na dražbi vojaških konj v Beljaku je potegnil vsed tega okoli 350 K zaravnalnine. Dobri in blagoten prijatelji je pa izdaj oba. Trkaj Teropčič trdita, da je to umno gospodarstvo, če se celo iz nesreče izbije korigi, kolikor se da, oblastva so pa manj, da je to čisto navadna goljufija.

STAJERSKE NOVICE.

Zlobna mačeha. Iz Slov. Bistric se

poroča: Neka ključavninska šoprona

je ravnala tako nečloveško s svojim

pastorkom, da se je morala proti

njej uvesti kazenska ovadba. 5-letni

otrok ima namreč nič manj ko 60 težkih

ran na telesu.

Nemci se zanimajo za tujski promet na Spodnjem Štajerskem.

Dne 20. novembra se je v Mariboru vršil

nemški shod za povzdigo tujškega

prometa na Spodnjem Štajerskem. —

Govorilo se je o povzdigi prometnih

zvez, gostilnih, prenočiščih in enakih

zavodih. V prvi vrsti pride tu v

poštev Pohorje in na Savinjske planine. Slovenci tudi na dan!

Vsed padca s kolesa si je pretresel možgane

v Mariboru pravni praktikant dr. Viktor Zangerer. Nezavestnega

so prinesli v bolnico v Pohorje. Nezavestnega

so prinesli v bolnico v Pohorje.

Mož je šel v ljubljansko bolnico

in je postal vredno 2000 K. —

Prepoznavana prekrižna

črka je bila na krovu

črke v Mariboru. —

